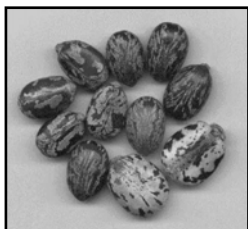

Ricin

តើវិស៊ីនអ្វីជា?

វិស៊ីន ជាជាតិពុលម្យ៉ាង។ វាមកពីគ្រាប់សណែងកេស្នើ ដែលយកមកប្រើ ដើម្បីធ្វើប្រេងកេស្នើ។ វាមានជាធាតុរាវ ម្សៅស្លុត វិជាដុំ។

គ្រាប់សណែងកេស្នើ

វាមិនជាការងាយទេ ពុលដោយវិស៊ីន ដោយចៃដន្យ។ វាមានតែកើតឡើង ប្រសិនបើមាននរណាម្នាក់មាន គោលបំណង ប្រើវាជាអាវុធ។

វិស៊ីនអាចយកមកប្រើដើម្បីបំបាត់មនុស្ស ដោយដាក់នៅក្នុងអាហារ វិទីកម្ម។ ប្រសិនបើជាតិរាវ វិម្សៅ វិស៊ីនបញ្ចេញ ទៅក្នុងខ្យល់អាគាស មនុស្សត្រូវពុលដោយដកដង្ហើមវាចូល។ ប្រសិនបើ លាយជាមួយទឹករំលាយ ដែលហៅថាស្វីន វាអាចនាំជាតិពុលនេះចូល តាមស្បែកបាន។ តែការកើតឡើងតាមវិធីនេះ វាគឺចំណាស់។ វាក៏អាច យកមកប្រើដើម្បីបំបាត់មនុស្សតាមការចាក់ចូលតាមម្ជុល។

ពុលដោយវិស៊ីន អាចបណ្តាលឲ្យស្លាប់បាន ក៏ប៉ុន្តែវាមិនដល់ទៅជាគ្រោះ ថ្នាក់ធ្ងន់ទេ។ រោគសញ្ញាដែលមាននោះ វាពឹងផ្អែកទៅលើចំនួនវិស៊ីន និង ពីរឺតិដែលមនុស្សប៉ះពាល់នឹងវិស៊ីន :

- វិស៊ីន **ក្នុងអាហារ វិទីកម្ម** អាចបណ្តាលឲ្យមានរោគសញ្ញា “ពុល អាហារ” រួមទាំង ក្អកនិងរាគមានឈាម។ វាក៏មានប៉ះពាល់ដល់ ធ្មើមនិងតម្រងនោមដែរ។ ប្រសិនបើចំនួនវិស៊ីនធំល្មម វាអាចសំលាប់ក្នុងរវាង៣ថ្ងៃ។ ១មីលីក្រាមវិស៊ីន ក្នុងអាហារវិទីកម្ម អាចសំលាប់មនុស្សម្នាក់បាន។
- មនុស្សម្នាក់ដែល **ដកដង្ហើមចូល** វិស៊ីន នឹងចាប់ផ្តើមក្អកក្នុងរវាង ៣ម៉ោង។ ភ័ក រាគ និងឈឺចុកចាប់ នឹងមានមកដល់ក្នុងរវាង១៨ ទៅ២៤ម៉ោង។ ប្រសិនបើចំនួនធំល្មម ការស្លាប់នឹងកើតឡើងក្នុង រវាង៣៦ទៅ៧២ម៉ោង ដោយសារតែការខូចខាតដល់បេះដូងនិង សរសៃឈាម ព្រមទាំងទឹកក្នុងស្បែក។
- **ការចាក់ចូល** វិស៊ីន នឹងកំទេចសាច់ដុំដែលនៅជុំវិញកន្លែងដែល ចាក់នោះភ្លាម។ ការស្លាប់នឹងមកដល់យ៉ាងឆាប់រហ័ស ដោយ សារសរីរាង្គធំសំខាន់ដែលនៅក្នុងខ្លួន បានឈប់ដើរ។

- ការស្រូបវិស៊ីន **ចូលតាមស្បែក** ជាវិធីតិចណាស់ដែលមនុស្ស មានការប៉ះពាល់នឹងជាតិពុលនេះ ហើយតិចណាស់ដែល បណ្តាលឲ្យស្លាប់។ វាត្រូវលាយជាមួយទឹករំលាយក្នុងការប្រើ តាមបែបនេះ។ រោគសញ្ញានឹងមានទៅតាមបែបនៃទឹករំលាយ ដែលប្រើនោះ ហើយនិងរយៈពេលប៉ះពាល់វានឹងស្បែក។

តើអាចព្យាបាលការពុលវិស៊ីនរឺទេ?

ឥឡូវនេះ គ្មានថ្នាំបន្ទាបសំរាប់ វិស៊ីនទេ ក៏ប៉ុន្តែរោគសញ្ញានៃការពុល វិស៊ីនអាចព្យាបាលបាន។ ការព្យាបាលនឹងពឹងទៅលើបែបដែលអ្នកជម្ងឺ មានការប៉ះពាល់ដល់ជាតិពុល។ ក៏ប៉ុន្តែមានការរាប់ទាំងជំនួយក្នុងការដក ដង្ហើម ក៏ដូចជាបន្តោងសារូមដែរ។ មនុស្សដែលមានជីវិតនៅរស់គុគពី៥ ថ្ងៃទៅ គេមានឱកាសល្អក្នុងការជាសះស្បើយឡើងវិញ។

តើអាចការពារមនុស្សនឹងការពុលវិស៊ីនបាន រឺទេ?

ឥឡូវនេះ គ្មានវិធីណាដើម្បីការពារមនុស្ស ប្រឆាំងនឹងការប៉ះពាល់អំពី វិស៊ីនទេ។ កំពុងមានការសិក្សាស្រាវជ្រាវបង្កើតថ្នាំការពារនេះ។

តើអាចឲ្យអ្នកឆ្លងជាតិពុលវិស៊ីនពីមនុស្ស ឯទៀតបានរឺទេ?

ទេ វិស៊ីនជាបែបពុលម្យ៉ាង។ វាមិនអាចឆ្លងដោយសារមេរោគទេ និងមិន អាចឆ្លងពីមនុស្សម្នាក់ទៅមនុស្សម្នាក់ទៀតដែរ។

តើហេតុអ្វីបានជាគេគិតថា វិស៊ីននេះអាច យកមកប្រើជាអាវុធដ៏យោរយៅបាន?

វិស៊ីនត្រូវបានគេយកមកសិក្សា មកប្រើជាអាវុធ ជិត១សតវត្សហើយ។ សហរដ្ឋបានយកមកសិក្សា ទៅសង្រ្គោះលោកលើកទី១ និងពួកវិទ្យា សាស្ត្រអង់គ្លេសនិងសហរដ្ឋ បានបង្កើតនិងសាកល្បងគ្រាប់បែកវិស៊ីន នៅសង្រ្គោះលោកលើកទី២។

Communications Office
625 North Robert Street/Box 64975
St. Paul, MN 55164-0975
(651) 201-4989
www.health.state.mn.us

Ricin – ទំព័រទី 2

ក្រុមហ៊ុននៅផ្នែកខាងជើងភាគខាងលិចនៃរដ្ឋមីនីសូតា បានគ្រោងការសម្ងាត់ដើម្បីប្រើវិស៊ីន ប្រឆាំងនឹងភ្នាក់ងារប៊ូលីស នៅដើមឆ្នាំ១៩៩០។ គេបានជឿថា ប្រទេសអ៊ីរ៉ាក់បានបង្កើតវិស៊ីន ជាអាវុធ ហើយក៏មានភស្តុតាងទាក់ទងនឹងក្រុមពាលអីកាយដា ដែលមានការប្រើវិស៊ីន។ ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៧ ការចាក់ថ្នាំវិស៊ីន បានត្រូវប្រើក្នុងការសំលាប់ជនជាតិប៊ូក្រេវីអ៊ិនម្នាក់ នៅក្នុងទ្បានក្រុងឈប់ នៅទីក្រុងឡុង។

វិស៊ីនមិនដែលបានយកមកប្រើជាអាវុធនៃមហាយោធាកម្មទេ ហើយក៏មិនច្បាស់ដែរថា តើការបញ្ចេញវិស៊ីនជាមួយចំនួនធំទៅក្នុងខ្យល់អាកាសអាចធ្វើទៅបានរឺទេ។ ការអាចធ្វើបាននោះ គឺទីបិទបាំងពិត ដូចជាផ្លូវរថភ្លើងក្រោមដី នៅក្នុងទ្បានក្រុង រឺក្នុងហាងលក់ដូរ។

គេគិតថាវិស៊ីន យកមកប្រើជាអាវុធបាន ពីព្រោះតែ :

- វាថោក ហើយស្រួលបង្កើត
- គ្មានថ្នាំការពារ រឺការព្យាបាលសំរាប់វិស៊ីនទេ
- វិស៊ីនមានជាតិពិសពុលណាស់ ហើយអាចបណ្តាលឲ្យមានមនុស្សស្លាប់មួយចំនួនធំ

តើគួរឲ្យខ្ញុំធ្វើអ្វីប្រសិនបើគិតថា ខ្ញុំប្រហែលបានប៉ះពាល់នឹងវិស៊ីន?

ប្រសិនបើអ្នកមានហេតុឲ្យជឿថា អ្នកមានការប៉ះពាល់នឹងវិស៊ីន សូមនិយាយជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់អ្នកជាបន្ទាន់។ ប្រសិនបើយើងមានកាលទេសៈ វិសកម្មភាពគួរឲ្យសង្ស័យ ដែលនៅក្នុងសហគមន៍របស់អ្នក រួមទាំងការប្រើជាតិគីមីដូចជាវិស៊ីនជាអាវុធនោះ សូមរាយការណ៍ឲ្យក្រសួងសមត្ថកិច្ចរបស់អ្នកដឹង។